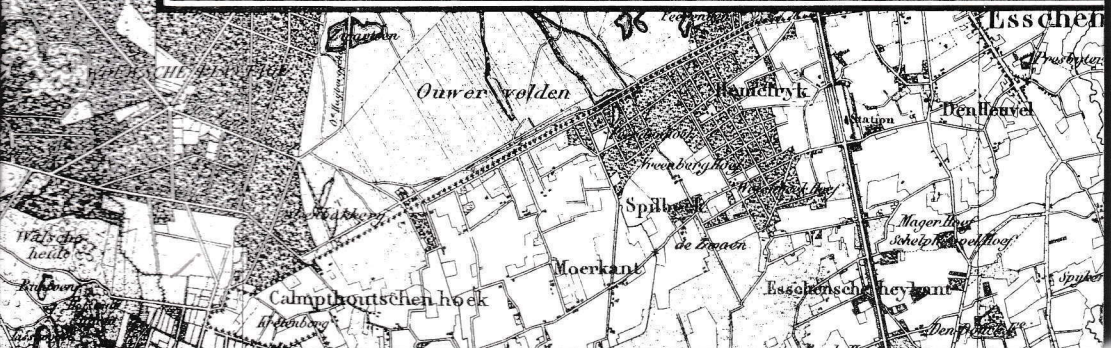

heemkunde kring
DE VIERSCHAER
WOUW

2-'98

Wouw in het nieuws anno 1898

Het Nederlandse volk heeft er acht jaar op moeten wachten, maar op 31 augustus 1898 is het zover: prinses Wilhelmina wordt achttien jaar en kan als nieuwe koningin de troon bestijgen. Een evenement van formaat dat zijn schaduw ver vooruit werpt. In alle dorpen en steden worden comités samengesteld, die zich belasten met de organisatie van grootse kroningsfeesten. In Wouw komen, zo meldt de Grondwet op 21 februari, 55 inwoners bij elkaar in de harmoniezaal om een comité op te richten. Burgemeester Chr. Daverveldt wordt bij acclamatie gekozen tot erevoorzitter, maar de vorming van het feestcomité gaat minder eenvoudig, want de krant meldt dat er diverse stemmingen en herstemmingen nodig waren, voordat de verschillende functies bezet zijn: president J.B. Raaijmakers-Doggen, vice-president P. Goosen en de commissarissen C. Philips, J. Juten, P. Daverveldt, F. Janssen en L. Siebelink.

Ook de commercie stort zich op de kroningsfeesten. Hiervan getuigen allerlei advertenties die in de maanden, voorafgaand aan de inhuldiging, in de Grondwet verschijnen. Zo heeft Jacques van der Veken aan de Groote Markt in Roosendaal het alleenrecht in de omgeving voor de verkoop van "busten van H.M. de Koningin Wilhelmina, welk een treffende gelijkenis met een hoogst artistieke afwerking in zich vereenigen" en vervaardigd zijn naar een origineel, "geboetseerd door de zoo gunstig bekende konstenares Mejuffrouw Georgine Schwartzen". Bij J. van Poll-Suykerbuyk aan de Molenstraat kan men een levensgroot portret van Wilhelmina, "ten voeten uit" bezichtigen en bestellen. Het gaat om een "chromolithographie van 10 kleuren met een hoogte van 2 meter 10 en een breedte van 80 centimeter voor de prijs van f 1,25. W. Driessen aan de Groote Markt biedt voor het kroningsfeest guirlandes, kindervlaggen en decoraties te koop aan en zangverenigingen kunnen bij de firma M.J.H. Kessels van de Koninklijke Nederlandsche Fabriek van Muziekinstrumen-

ten te Tilburg gratis de kroningsmuziek "Vorstinne van Nassauwe" bestellen, "een schoon koomummer, met welker uitvoering elke zangvereeniging bij de a.s. Kroningsfeesten succes zal behalen".

Katholiek en Oranje

En hoewel heel Nederland zich op lijkt te maken voor het aanstaande kroningsfeest, is er ook twijfel over de toekomst van de monarchie. Want, constateert in die dagen De Grondwet tegen de achtergrond van de nieuwe politieke verhoudingen, het gevaar dat het Vorstenhuis in sentiment opgaat, is dubbel groot:

„Ook is het op den duur niet bestand tegen een politiek stelsel, en zeker niet tegen een stelsel, dat in beginsel er op is aangelegd om het koningschap te vermoorden." De redactie van de Grondwet doelt op de liberalen en socialisten. De laatsten worden vooralsnog niet als een groot gevaar gezien, want „het hoopje dat van de vaderlandsche driekleur het wit en blauw afgescheurd heeft en alleen het rood laat waaien zal in de schare nauwelijks opgemerkt worden". Veel dreigender wordt het gevaar van liberale zijde geacht, „waar immers bij voortduring het gezag, komende van God, geloofend en tot menschenlijke willekeur herleid wordt, waar men geen gelegenheid ontglippen liet om ten onzent de koninklijke macht in te krimpen." Daarnaast benut de Grondwet de Kroningsfeesten in de strijd voor emancipatie van de Katholieken door uit te halen naar „allen, die er immer op uit waren, de natie tegen de 'clericalen' in 't harnas te jagen. Dat zij toch eindelijk eens een eerlijker houding tegenover ons, Katholieken, aannemen. Meent men dat het huichelarij is, wanneer wij in September a.s. der Koninginne trouw zweren? Meent men dat wij niet als elk ander waar Nederlander ons land gelukkig willen maken?" De komende feesten mogen, zo stelt de krant, de „Christelijk-Historischen en allen die iets van hun sektegeest hebben overgenomen, eens en vooral leeren, dat wij niet alleen goede Katholieken maar ook goede Vaderlanders zijn."

Overigens heeft De Grondwet de socialisten al meteen in het nieuwe jaar stevig op de korrel genomen. De revolutie van de massa predikend, heeft Domela Nieuwenhuis, "een mislukt figuur", volgens de krant, zich van de socialisten afgescheiden, waarna Troelstra het rode vaandel overgenomen

heeft. „Een min liefelijk voorbeeld van wat eenmaal de gedroomde socialistische toekomststaat zou te zien geven," schrijft men over de onderlinge strijd. „Het modderen is bij die lui een dagelijksch werk geworden, een tweede natuur. Men slaat de bemodderde handen aan troon, altaar, kerk, men werpt met modder naar God en zijn priesters, naar recht en deugd en alles wat edel, goed en schoon is. Modderen is de leus, modderen altijd!" Voor De Grondwet telt slechts de leuze "Roomsch-Katholieken aller landen verenigt U". Berichten aan en voor Katholieken vormen een belangrijk deel van het nieuws. De encycliciek van paus Leo XIII over de rozenkrans van Maria wordt integraal afgedrukt, evenals de brief van aartsbisschop van de Wetering en de Nederlandse bisschoppen aan "de hun toevertrouwde gelovigen" over de kroning van Wilhelmina. Daarin wordt opgeroepen te bidden voor de nieuwe koningin en bepaald dat in alle kerken op 31 augustus een gezongen mis plaatsvindt, waarna de gelovigen tezamen het "Te Deum laudamus" dienen te zingen.

Natuurlijk krijgt het wereldnieuws wel aandacht, zoals de oorlog in Abbessinië, de twisten op de Balkan, de moord op de echtgenote van keizer Frans Jozef van Oostenrijk en de herdenking te Brussel dat 700 jaar geleden de steenkool ontdekt werd. De katholieke identiteit van de Grondwet voert echter de boventoon. Het comité tot het houden van een katholiek congres tot bestrijding van het drankmisbruik richt zich via de krant tot de gelovigen, net zoals bijvoorbeeld gemeld wordt dat de paus ter gelegenheid van zijn diamanten priesterfeest allerlei geschenken ontvangt en heeft, waaronder een ring met een kostbare steen van de sultan.

De redactie roept ook op massaal ter bedevaart naar Kevelaer te trekken, maar wie dat te ver vindt, blijkt ook in Wouwse Plantage voor een pelgrimage terecht te kunnen. De laatste tijd, zo wordt in de Grondwet geschreven, is de verering van de H. Nicolaas van Tolentijn bijzonder toegenomen, „en als oord van gebed is de Plantage met haar schoon kerkje, harde rustige eenzaamheid, een der meest aantrekkelijke bedevaartplaatsen van onze provincie. Vele vrome pelgrims zullen aanstaande week de Plantage bezoeken. Processiën hebben zich aangekondigd. Iedere dag van het octaaf zal een der Eerw. Heeren geestelijken uit den omtrek de sermonen houden over den vereerden Heilige. Onder het

PROCLAMATIE van Hare Majesteit de Koningin-Weduwe, Regentes.

IN NAAM VAN HARE MAJESTEIT WILHELMINA, BIJ DE GRACIE GODS, KONINGIN DER NEDERLANDEN, PRINSES VAN ORANJE-NASSAU, ENZ., ENZ., ENZ.

WIJ EMMA, KONINGIN-WEDUWE, REGENTES VAN HET KONINKRIJK,

LANDGENOOTEN!

De taak, die Mij in 1890 werd toevertrouwd, is weldra geëindigd. Mij valt het onwaardeerbaar voorrecht ten deel, Mijne beminde Dochter den leeftijd te zien bereiken, waarop Zij naar het voorschrift der Grondwet tot de regeering wordt geroepen. In dagen van smart en rouw trad Ik op als Regentes van het Koninkrijk, thans schaart zich het geheele Volk in vreugde om den troon zijner jonge Koningin. God heeft Mij in deze jaren gesteund, Mijn dierbaarste wensch is vervuld.

Aan allen, die Mij met raad en daad hebben ter zijde gestaan en die Mij gesteund hebben door hunne liefde en gehechtheid, breng Ik Mijnen dank.

Moge het ons Land met zijne Bezittingen en Koloniën onder de regeering van Koningin WILHELMINA wel gaan! Het zij groot in alles, waarin ook een klein volk groot kan zijn!

Ik treed af van de hooge plaats, die Ik in ons Staatswezen heb bekleed, met den diepgevoelden wensch, dat op Koningin en Volk te zamen, door de nauwste banden vereenigd, Gods zegen blijve rusten.

Lasten en bevelen dat deze proclamatie in de *Staatscourant* en het *Staatsblad* opgenomen en ter plaatse, waar zulks gebruikelijk is, aangeplakt zal worden.

Gedaan te 's-Gravenhage, op heden den 30sten Augustus 1898.

EMMA.

De Minister van Buitenlandsche Zaken,
W. H. DE BEAUFORT.

De Minister van Financien,
PIERSON.

De Minister van Justitie,
CORT. V. D. LINDEN.

De Minister van Oorlog,
ELAND.

De Minister van Binnenlandsche Zaken,
H. GOEMAN BORGHESIUS.

De Minister van Waterstaat, Handel en Nijverheid,
C. LELY.

De Minister van Marine,
RÜGEL.

De Minister van Koloniën,
CREMER.

Proclamatie in "De Grondwet" van 31 augustus 1898 waarin regentes Emma troonsafstand doet ten voordele van haar dochter Wilhelmina.

lof van 15 september worden hymnen gezongen door het koor der normalisten van Huybergen," aldus De Grondwet op 8 september.

De kroning van Wilhelmina

Op 31 augustus verschijnen in de kranten de proclamaties van de troonsafstand van Koningin-Regentes Emma en de aanvaarding van het Koningschap door Wilhelmina. De Grondwet verschijnt er zelfs een dag later voor, want de minister van Binnenlandse Zaken heeft alle dagbladen gevraagd de afkondiging op die dag te plaatsen. In de daaraan voorafgaande nacht is het buitengewoon slecht weer geweest: „jammer, dat, de met zooveel ambitie opgerichte versieringen aan de Kade, Molenstraat, Watertoren enz, door den heden nacht gevallen regen en wind, het hebben moeten ontgelden," staat in De Grondwet te lezen. Maar bij het ter perse gaan van het nummer is heel Roosendaal desalniettemin in vlaggentooi en met oranje versierd, want men heeft "zoveel doenlijk" de versieringen opnieuw opgeknapt. De kerken zaten vol en ook de zangers, schrijft de krant, „hebben zich bij de H. Dienst op uitstekende wijze van hun taak gekweten."

De echte plechtigheid speelt zich af in de Nieuwe Kerk en het Koninklijk Paleis op de Dam in Amsterdam. Uitgebreid wordt in de krant verslag gedaan van de kroningsceremonie van Wilhelmina, vanaf het vertrek van het Staatsspoor in Den Haag tot aan de kroning op 7 september in de Nieuwe Kerk en de daarop volgende feestelijkheden. Als op kroningsdag 7 september 1898 het carillon elf uur speelt, openen de paleisdeuren zich en begeven de hoogwaardigheidsbekleders zich naar de kerk. Onder hen „de dragers van de Rijksinsignes: zwaard, scepter, appel en kroon; en dan volgde Zij, die straks den eed van trouw op de Grondwet zal afleggen, te voet, gekleed in een prachtig wit gewaad, het jeugdig hoofd getooid met een schitterenden diadeem en op het vriendelijk gelaat die trek van ernst, die evenwel de gewone vriendelijkheid en lieflijkheid niet verdrong." Na de plechtigheid, die tot vijf over half twaalf duurde, verliet de Koningin in de hermelijnen mantel de kerk om meteen daarna op het balkon van het paleis op de Dam te verschijnen: „Het zonlicht bliksemde bij elke wending der Koningin in de reuzige diamanten van den diadeem en de borstsieraden.

Het jubileeren der menigte ging over in een geestdriftig gillen, dat schrill opklonk tegen het zware gedonder der kanonnen," aldus het verslag in De Grondwet.

Het feest dat daarop losbarstte, duurde maar liefst vier dagen met verlichte optochten, audiënties, gymnastische demonstraties, vuurwerk etc, kortom, de hoofdstad bruiste van het feestgedruis en „er was weder een buitengewone massa volks op de been en in de stad weergalmde het van vroolijk gezang."

Het plaatselijk verenigingsleven

Ook in Wouw worden de Kroningsfeesten gevierd, zo valt uit verschillende berichten in de krant op te maken. Dat Wouw maar liefst acht schutterijen telt staat te lezen in een bericht over de organisatie van een toernooi ter gelegenheid van het Kroningsfeest. Op 6 juni wordt geschreven dat op een vergadering bij Voeten zes verenigingen op de dag van de kroning op het dorpsplein een verschiëting gaan houden. Tevens werd besloten om van het beschikbaar gestelde geld zes herinneringsmedailles en zes erekruizen te laten vervaardigen. Om de feestvreugde te verhogen zal de harmonie tenslotte nogmaals een poging wagen om via vrijwillige bijdragen een kiosk aan te kopen, die op het marktplein geplaatst moet worden. Merkwaardig is dat de Grondwet verslag doet van feestelijkheden in alle dorpen in de regio, maar dat over de gebeurtenissen in Wouw niets terug te vinden is. Naast de schutterijen en de harmonie zijn er echter nog allerlei andere verenigingen, die letterlijk en figuurlijk wat "leven in de brouwerij" brengen, want dat bij de activiteiten een stevig glas gedronken wordt, ontgaat de krant beslist niet. De plaatselijke wielclub houdt in juli in de Spellestraat de jaarlijkse wielervedstrijden, waaraan ook de club uit het Belgische Santvliet deelneemt. De wedstrijd over vijf kilometer wordt door F. Huijgens gewonnen en H. Huijgens wint de kampioensprijs over de één kilometer. Na de wedstrijd trekken de wielrenners in optocht en voorafgegaan door de harmonie naar het marktplein, waar enige heren demonstraties op de fiets ten beste geven. „Ze hadden hun 'paard' goed in toom en kregen een hartelijk applaus. De jongeheer P. Oomes toonde ook wat hij kon en werd na afloop beklaft." Ook op de markt is H. Huijgens zeer behendig. Hij wint

zowel het ringsteken als vogelpikwerpen. „De prijzen werden in het verenigingslokaal na afloop uitgereikt door de heer J.B. Raaijmakers-Doggen. Dat de avond verder onder het drinken van menig potje bier gezellig doorgebracht werd valt licht te begrijpen," aldus het bericht over deze manifestatie.

In de Nieuwstraat is er een vereniging genaamd "De Zwarte Bles", waarvan 15 leden, zo staat op 9 december in de krant, per rijtuig naar Wouwse Plantage gereden zijn om een drijfjacht in de bossen van Emsens te houden. De buit moet wat tegengevallen zijn, slechts 19 konijnen en één haas. „Deze worden a.s. zaterdagavond door de leden van dit gezelschap verorberd. Dat daarbij het noodige gerstenat gebruikt wordt ter doorspoeling laat zich licht begrijpen." aldus de krant.

In Heerle wordt een zangvereniging opgericht onder de naam Fidelio. In café Doggen meldden zich dertien belangstellende zangers en werd een bestuur gekozen, waarvan Jac. Wennekers president, Jac. van Eekelen secretaris en Laur. Elst penningmeester wordt.

De moord op vrouw Schijven

Begin mei wordt, blijkens een uitvoerig bericht in de krant, bijna heel het dorp in opschudding gebracht door de vermeende moord op vrouw Schijven. Dat moet nog eens nieuws voor de burgers en buitenlui geweest zijn. „Het gerucht liep," zo schrijft de krant, „dat er een moordaanslag was gepleegd op de vrouw van den brievenbesteller Schijven. Men moet weten dat genoemde familie S. in voortdurende vijandschap leeft met de familie Moerkens. Af en toe heerscht tusschen de echtgenooten van de twee families een gekrakeel dat 't meer dan erg is," vervolgt de krant, die weet dat Moerkens een heel verslag van zijn vrouw te horen kreeg en zondagavond verhaal ging halen bij Schijven. Op zijn kloppen werd opengedaan, maar hij kreeg de hele familie tegen zich, waarna hij naar vrouw Schijven uithaalde. En dat kwam flink aan, want de krant weet zelfs dat niet alleen de dokter, maar zelfs een geestelijke erbij gehaald werd: „van hem moet de familie S. een niet malsch antwoord hebben gehad. Er werd echter aangifte gedaan bij de marechaussee die 's nachts M. mee naar Roosendaal nam." Tenslotte weet de krant ook nog de ernst van de verwondingen van vrouw

PROCLAMATIE van den 31sten Augustus 1898, betreffende de aanvaarding der regeering door Hare Majesteit, Koningin **WILHELMINA**.

WIJ WILHELMINA, BIJ DE GRACIE GODS, KONINGIN DER NEDERLANDEN, PRINSES VAN ORANJE-NASSAU, ENZ., ENZ., ENZ.

AAN MIJN VOLK!

Op dezen voor U en Mij gewichtigen dag gevoel Ik Mij gedrongen eenige woorden tot U te richten.

Allereerst een woord van warme dankbaarheid! Sedert Mijne vroegste jeugd hebt Gij Mij omgeven met Uwe liefde. Uit alle deelen van het Koninkrijk, uit alle kringen der maatschappij, van ouden en jongen, ontving Ik steeds de treffendste blijken van gehechtheid. Nadat Mijnen beminde Vader Mij was ontvallen, werd al Uwe aanhankelijkheid aan Mij Stadhuis op Mij overgebracht. Thans, nu Ik gereed sta de schoone, doch zware taak, waartoe Ik geroepen ben, te aanvaarden, gevoel Ik Mij als gedragen door Uw trouw.

Ontvang Mijnen dank! Hetgeen Ik tot dusver mocht ondervinden liet onuitwisschbare indrukken bij Mij na. Het is Mij een waarborg voor de toekomst.

Mijne innig geliefde Moeder, aan Wie Ik onuitsprekelijk veel verschuldigd ben, gaf Mij het voorbeeld van een edele en verhevene opvatting der plichten, die nu op Mij rusten.

Ik stel Mij tot levensdoel dat voorbeeld na te volgen, te regeeren zooals van een Vorstin uit het Huis van Oranje wordt verwacht. Aan de Grondwet getrouw wensch Ik den eerbied voor den Nederlandschen naam en de Nederlandsche vlag te bevestigen, Ik wensch bij het Opperbestuur over de Bezittingen en Koloniën in Oost en West rechtvaardigheid te betrachten, en naar Mijne vermogen bij te dragen tot verhooging van Uw geestelijk en stoffelijk welzijn.

Ik hoop en verwacht, dat U aller steun, in welken ambtelijken of maatschappelijken werkkring binnen of buiten het Koninkrijk Gij zijt geplaatst, Mij daarbij nooit onthrekken zal.

Op God vertrouwend en met de bede, dat Hij Mij sterke, aanvaard Ik de regeering.

Lasten en bevelen dat deze proclamatie in de *Staatscourant* en het *Staatsblad* opgenomen en ter plaatse, waar zulks gebruikelijk is, aangeplakt zal worden.

Gedaan te 's-Gravenhage, op heden den 31sten Augustus 1898.

WILHELMINA.

De Minister van Binnenlandsche Zaken,
W. H. DE BEAUFORT.

De Minister van Justitie,
A. J. VAN DER LINDEN.

De Minister van Buitenlandsche Zaken,
H. GOEMAN BOGGESLUS.

De Minister van Marine,
R. DE KROM.

De Minister van Financien,
P. J. VAN DER WERF.

De Minister van Oorlog,
E. J. VAN DER WERF.

De Minister van Waterstaat, Handel en Nijverheid,
C. J. VAN DER WERF.

De Minister van Koloniën,
C. J. VAN DER WERF.

Schijven: „eenige onbeduidende wondjes in het aangezicht, een bloedneus was het voornaamste."

Baldadigheid en criminaliteit tieren welig in Wouw, als we De Grondwet moeten geloven, want nogal wat berichtjes betreffen deze verschijnselen. Op 23 februari wordt bijvoorbeeld geschreven over de molestatie van spoorwegwachter Ant. de Nijs. Toen hij de overwegbomen bij het station neer wilde laten voor de naderende sneltrein Vlissingen-Roosendaal „kwamen eenige baldadige jongens en meiden tot hem die eerst het licht in zijn lantaarn uitdeden en daarna werd hij door een hunner met een tabaksdoos in het aangezicht geslagen." En wat te denken van een bericht over baldadigheid op dezelfde locatie, zich afspelend begin december. „Begunstigd door de volslagen duisternis, die er zaterdagavond heerschte hadden baldadige handen afsluithekken tusschen het station Wouw en de kom der gemeente dwars op de weg gelegd. De heer S. Aerden die zich omstreeks half 9 van het station naar Wouw begaf had het ongeluk over den eersten draaiboom te vallen." Samen met enkele vrienden en met gebruik van een lantaarn wisten ze vanaf de boterfabriek tot het kerkhof zes draaibomen van de rijweg te verwijderen. „Gelukkig was er die avond geen rijtuig dat daar over die weg moest."

De opsporingsbevoegdheid van de plaatselijke politie strekt zich verder uit dan alleen mensen, want op 10 januari staat in de Grondwet te lezen dat men.....89 varkens en een paard aangehouden heeft. „Gisteren zijn op klaarlichten dag door de rijksambtenaren bij 'de Vliet' niet minder dan 89 varkens, welke men uit België in onze gemeente probeerde binnen te smokkelen aangehouden." Het gelukte de smokkelaars te vluchten, maar naast de varkens zijn ook „de voertuigen en paarden eveneens aangehouden. De hele buit is naar Wouw vervoerd. De varkens zijn voorlopig bij Huijgens alhier gestald en worden bewaakt."

Vee en wild zijn trouwens toch in trek. Bij de kinderen Willemen, landbouwers in de Biezen, worden ze gestolen: 17 kippen, 3 hanen en 7 eenden, en op Zoomvliet en in de Plantage wordt met een lichtbak gestroopt. De stropers lopen evenwel tegen de lamp, want „hier werden zij minder aangenaam verrast door den veldwachter Jansen en de boschwachter de Krom. Het gelukte hen een zekere van E. in handen te krijgen doch de overigen wisten zich er in een wilde vlucht te redden." Wild zit er trouwens

genoeg in de Wouwse Plantage, want op 19 oktober weet de krant dat bij een drijfjacht maar liefst 165 stuks wild geschoten zijn: 74 konijnen, 14 hazen, 73 fazanten, 3 snippen en 1 woudduif.

Het plaatselijk wel en wee

Zodra de inwoners iets bijzonders overkomt, komt dat uiteraard in de krant. Het plaatselijk wel en wee wordt op de voet gevolgd. Zo staat te lezen dat de directeur van de Coöperatieve Stoomzuivelfabriek, Van Beusekom, om gezondheidsredenen ontslag genomen heeft uit zijn functie en dat "onze dorpsgenoot" P. Oomes vorige week met goed gevolg het toelatings-examen aan het "conservatoire" te Antwerpen afgelegd heeft. „De jeugdige leeftijd van 14 jaren in aanmerking genomen kunnen wij niet nalaten de degelijke leiding van zijn vader de heer J. Oomes, muziekonderwijzer alhier, ten eerste te roemen," wordt daaraan toegevoegd. Maar ook staat in de krant dat op 2 november de oudste inwoner van het dorp, Henricus Schou, op 94-jarige leeftijd overleden is. Uit een advertentie voor de openbare verkoop van de inboedel ten sterfhuize in de Nieuwstraat valt op te maken dat de plaatselijke klokkenluider en -maker Jacobus Snijers overleden is. Alles gaat op 19 augustus om 10 uur onder de hamer. De opsomming laat aardig zien hoe de inboedel van een middenstandswoning honderd jaar geleden eruit gezien moet hebben. Zo wordt ondermeer te koop aangeboden „een eikenhouten kabinet, een ladetafel, twee wasch-tobben, 2 pluimen bedden, een mans ijzeren ledikant met ressort en behang, kussenslopen, parapluies en een nieuwe Singer-Familienaa-machine met trap en kast." Uiteraard zijn ook veel afgewerkte oude en nieuwe horloges en klokken, dames- en herenkettingen en horlogemakersgereedschap bij de publieke veiling betrokken.

Wouw wordt eind 1898 getroffen door een aantal gevallen van tyfus, waarvan in één geval, "de jongeling J.B. van 't Zuideinde" met dodelijke afloop. Over het tyfusgeval van A.C. van Ravels schrijft de krant: „daar de lijder een zorgvuldigen verpleging geniet van een liefdezuster die in alles de voorschriften van de dokter wel zal opvolgen willen wij het beste voor onze kosten hopen, vooral ook voor de beide reeds moederloze kinderen." In de Biezen is het huisje van J. Valkenburg door brand vernield. Het

Inhuldigingsfeesten.

De Koninginnen, vergezeld van den prins en de prinses Von Wied reden Woensdag-middag tegen een uur in twee rijtuigen, elk met 4 paarden bespannen, en met groot gevolg uit, ter bezichtiging van de gouden koets in het Paleis voor Volksvlijt, waar 67 besturen van vereenigingen met banieren, voorts verpleegden uit 12 gestichten en liefdesusters uit 9 inrichtingen bijeen waren.

De Koningin verklaarde dat de koets prachtig was en dat zij het aardig vond, dat zoovele rangen en standen der maatschappij er toe bijdroegen.

Op het terrein achter het Rijksmuseum, waar de volksspelen werden gehouden en 65 gymnastiekvereenigingen uit verschillende provincien en een uit Curaçao voor de Koninginnen zouden defileren, waren alle tribunes overvol.

Te 1 uur 20 zag men hofrijtuigen naderen, waarin de Oostersche vorsten met gevolg, die hunne plaatsen innamen op de koninklijke tribune, welke op grootschen voet was ingericht en smaakvol gestoefed.

Te 1 uur 35 reden de Koninginnen met den prins en prinses Von Wied en den groothertog van Saksen-Weimar voor.

De Koningin, als steeds vroolijk bijgende en met den kleinen kanten zakdoek wuivende.

De vorstelijke personen werden aan de tribune ontrangen door de leden van het centraal comité en namen bouquetten aan.

De muziek speelde de volksliederen en toen kwam het aardige moment van het tegelijkertijd oplaten van 6000 postduiven, die naar verschillende oorden des lands de mare overdrachten van het verbogd Amsterdam.

Nu marcheerden de gymnasten langs de tribunes, voor de Koninginnen. Dit défilé maakte een uitstekenden indruk en het gaf den vreemdelingen een nitnemend beeld van de kleedsel onzer Nederlandsche jongelingschap.

Te 2 uur 15 bereikte de historische optocht het terrein. De Koninginnen bleven

hoofden van de koning. gejuich en een hevig bewegen aan den wal de wezenlijke komst van Hare Majesteiten aan. Ze namen plaats in het paviljoen voor Haar bestemd en bleven daar tot half elf.

Er was weder een buitengewone massa volks op de been en in de stad weergalmden het van vroolijk gezang. In sommige straten, ook in het centrum, vóór elf uur zelfs achter het Paleis, organiseerde men bals in de open lucht.

De laatste feestavond.

Donderdag-avond schitterde de stad opnieuw in feestgloed. De geheele weg van den intocht was weer geillumineerd en de woningen van tal van particulieren praalden ook in feestverlichting. Langs de Heeren- en Keizersgrachten vertoonden zich in den vooravond duizenden wandelaars; nu geen loidruchtig gejoel meer, maar een stil genieten van de prachtige lichteffecten in den heerlijken zomeravond.

In vele deftige huizingen waren de ramen opgeschoven; voor andere zaten de bewoners op de stoepen, en genoten mede van het prachtige schouwspel. Nu in de kalme sfeer van de bocht van de Heeren-gracht kwamen de prachtige verlichtingen van de huizen der beeren Van Eeghen eerst mooi uit. Tegen de voorgevels, die als wegscholen onder bloemen en groen, schitterden de electriche lichtjes met verblindende pracht of gloeiden zacht in roode en blauwe kleuren. Ook de Nederlandsche Bank was weer geillumineerd en het Kommandants-huis wekte bewondering door zijn schoone lichtlijnen.

Te 10 uur 40 min. hebben Hare Majesteiten gister morgen per extratrein van den Staatsspoorweg de hoofdstad verlaten, maar niet dan na haren hartelijken dank te hebben betuigd voor de ontvangst haar ten deel gevallen. Dien dank ontving de burgemeester op het perron.

Vóór het vertrek van het paleis werd de hoofdcommissaris van politie, de heer Panken, bij Hare Majesteiten ontboden. Hem werd door de Koningin de verzekering gegeven, dat zij zich hier zoo gerust had ge-

4

geredde bestaat uit twee varkens, een geit en enige huisraad: „Bij het uitbreken van den brand was de vrouw met 10 van de 14 kinderen te huis, doch gelukkig heeft niemand eenig letsel bekomen. Valkenburg vaart bieten voor een suikerfabriek te Roosendaal en hoorde daar de tijding van de brand," staat in de krant. Op 19 juli wordt het hele dorp in rep en roer gebracht door het luiden van de brandklok. Het stationsgebouw staat in brand. De korpsen van Heerle en Wouw slaan aan het blussen, maar voor wat de bovenverdieping betreft, is dit onbegonnen werk. Het bovengebouw, waarin de stationschef en zijn gezin woont, brandt met dak en inboedel geheel af. Door waterschade is ook het ondergebouw met kaartjesbureau en wachtkamer onbruikbaar geworden. Nog geen vier maanden laten is de herbouw gereed en kan het stationsgebouw met bovenwoning weer in gebruik genomen worden in plaats van de houten loods, die tijdelijk dienst deed tot bureau en wachtkamer, "die door bekrompenheid veel te wensen over liet". Nieuws is ook dat op 20 juni drie "zoogenaamde wereldreizigers" vanuit Bergen op Zoom in het dorp arriveren: „Hun reisdoel was voor deze dag Oudenbosch. Zij droegen rode banden om de arm en een draagtas op de rug met vlaggetjes. Zij trokken zeer de aandacht."

De "algemeen in Wouw" bekende F. Lebeau viert met zijn echtgenote Johanna Foerber het gouden huwelijksfeest. De krant weet dat in de Roosendaalsestraat van alle huizen de driekleur wapperde en ook bij enkele huizen op de markt. Pastoor Genet droeg om negen uur een mis op, waarna in de pastorie koffie gedronken werd. „Het bruidspaar werd daar afgehaald door de harmonie die het onder het spelen van opgewekte muziek huischwaarts bracht," Om vijf uur bracht de harmonie nog een serenade, die volgens de krant zeer op prijs gesteld werd, waarna de leden in de harmoniezaal een glaasje wachtte. Burgemeester C.A. Daverveldt vierde op 20 oktober zijn zilveren ambtsjubileum, dat op verzoek van de jubilaris beperkt bleef tot een familiefeest. Het enige uiterlijke betoon bestond uit een serenade door de Wouwse harmonie. „Jammer genoeg dat onze gemeente tegenwoordig zoo aan verdeeldheid ten prooi is anders had er stellig een schoon feest georganiseerd kunnen worden," aldus De Grondwet.

Deze uitgave werd mede mogelijk
door de financiële steun van de
Drankencentrale "Wouw" B.V.

